

SLIK ER BUNTEDONINGEN BYGGET

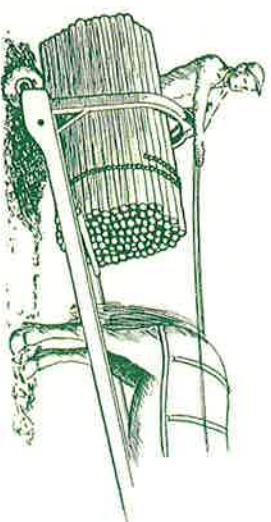
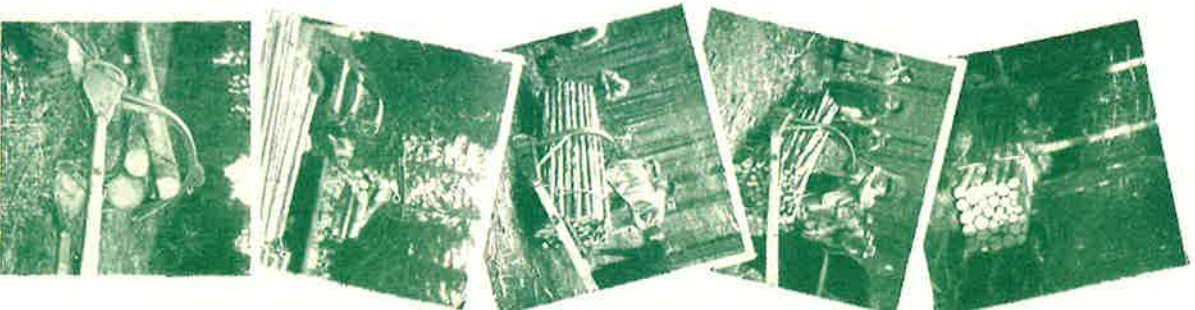
Skogforsøksvesenets buntedoning har en U-jernsbøyle av solide materialer. Øverst på bøylen sitter en kjettingtalle, som tjener til å heise bunten noe opp fra bakken. Bøylen hviler på hjulene, som er av dimensjon 4,00×8". De er av semikompakt gummi for å gi god slikestyrke. Banen er flat og flyten derfor god. Hjulene danner i virkeligheten en forlengelse av draget, hvilket er årsaken til doningens smidighet i terrenget, og til at den sjelden kjører seg fast i terrenghindringer. Draget er av bjørk.

Når doningen brukes til buntedransport, er det plassert en stabiliseringsbue mellom skjekene ca. 1 m foran bøylen. Normalt er doningen innrettet for bunter av 2 meters virke, men den kan leveres tilpasset virkeslengder på fra 1,75 til 2,5 m når det er behov for å bruke andre virkeslengder. Dette må i tilfelle oppgis ved bestilling. — Doningens totalvekt er ca. 110 kg.

JO-BU SALGSKONTOR

Hovedkontor: Holtegt. 28, Oslo NV. Sentralb. 60 26 90
Butikk og utstilling: Keyersgate 1. Telefon 33 71 12

Forhandler:

Gjør småvirket
lønnsommere
ved rasjonell transport

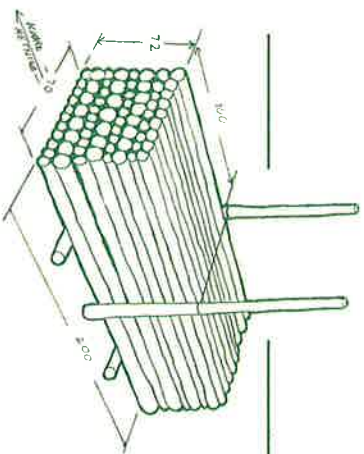
Skogforsøksvesenets

BUNTEDONING

åpner

NYE MULIGHETER

Howdan skogsbunten lages og behandles

Virket hogges i 2 meters lengde og legges opp i favnemål med størrelse 1 kubikkmeter løst mål. Virket legges på 2 solide underlag med minst 7 cm diameter. Det legges opp mellom to støtter slik at bredden blir 70 cm og høyden 72 cm målt fra underlaget. Til støtter anvendes 2 tometers kabber, som holdes sammen i toppen av bunten med ståltråd. Sidesjøttene tar kjørreren med seg i lasset. Virket legges vekselvis med rot og topp frem, slik at favnen er like stor i begge ender. Bunten legges slik i terrenget at den står klar i kjørrereringen. Buntedoningen kan da kjøre rett inn over bunten.

Når virket før første avlesning skal buntet, bruker man 2 buntetråder av 3 meters lengde og med øye i den ene enden. Det brukes glødet jerntråd nr. 11, som er 3 mm tykk. Det legges en tråd omkring hver ende av bunten ca. 30 cm fra enden. Buntetrådene bør ligge ferdige på velteplassen. — En god metode til låsing av tråden er vist på tegningen under. — Et spesielt apparat for øyng av tråden kan skaffes.

Buntetrådens rette ende smettes gjennom øyet, strømmes og bøyes tilbake. Ca. 25 cm fra øyet surrer man endene sammen ved hjelp av tynn ståltråd. Buntetråden bøyes så fremover igjen like ved surringen. Det er viktig at denne bøy er kraftig.

Hva kan man oppnå med Skogforsøksvesenets Buntedonning?

Tynning i yngre bestand er en vesentlig del av riktig og intensiv skogpleie. Problemet har imidlertid vært å få transportert ut tynningsvirket på en måte som ikke ble for kostbar. Skal man behandle slike små dimensjoner stykkevis på flere punkter i transportkjeden, vil omkostningene nødvendigvis bli relativt store.

Det norske Skogforsøksvesen har gjennom flere år drevet omfattende forsøk for å finne frem til bedre metoder for fremdrift av virke fra yngre tynningsbestand. Disse forsøk har bl. a. ført til konstruksjonen av Skogforsøksvesenets buntedonning, spesielt beregnet på transport av dette virke.

Stykkebehandlingen reduseres til et minimum når man bruker de metoder Skogforsøksvesenet er kommet frem til. Da hoggeren jo under alle omstendigheter må behandle virket stykkevis, forsettes det at han foretar oppstablingen av virket. Stabelen, den såkalte skogsbunt, består vanligvis av virkeslengder standardisert til 2 meter — noe man har funnet å være det mest hensiktsmessige — og har et kubikkinnhold på en løskubikkmeter. Skogsbunten ligger på underlag og er støttet opp med påler på sidene. Når kjørreren kommer, rygges donningen inn over bunten. En kjetting legges rundt, og bunten heises opp med donningens kjettingtjale. I forkant er bunten bjønnet fast til en stabiliseringsbue, som er bevegelig opphengt mellom skjtekene.

Hva kan man oppnå med Skogforsøksvesenets Buntedonning?

Ved sitt lave tyngdepunkt og øvrige gode egenskaper (se særlig omtale av kjøringen) flyter buntedonningen lett gjennom terrenget. Lassets størrelse — det veier 5—600 kg — er lett for hesten. Med buntedonningen bringes virket så frem til traktor- eller bilvei etter som det passer. Der slår man to jerntråder rundt bunten, som slippes rett ned, hvoretter donningen uhinndret kjøres videre. Som alt virke som kjøres frem til bilvei, skal det selvtvålgelig legges på underlag.

Transporten går flytende også i de videre ledd. Ligger forholdene slik til rette, tas buntene med kran direkte inn på bil, hvor de plasseres tværs over lasset. Virke i to meters lengder går da en meget god utnyttelse av lasteplanet. Hvor den videre transport må skje med traktor- eller bestedonning, går det også lett og greit å få buntene inn på lasset ved hjelp av et lastapparat. Buntene kan også bevegges med spett på vanlig måte. Vil man bruke geltdonning, kan det lages en ramme av tre over bankene.

Hva man sparer inn ved hjelp av buntedonningen er altså at alle ledd i fremdriften etter hoggeren bare behandler virket i bunten på en løskubikkmeter i stedet for stykkevis. All på- og avlesning tar derfor langt mindre tid enn vanlig, og alle transportmidler vil kunne utnyttes i en større grad enn ellers.

Buntedonningen som tømmerlunnedrag

Skogforsøksvesenets buntedonning er en virkelig kombinasjonsdonning, idet den med stor fordel også kan brukes som tømmerlunnedrag. Man fjerner da stabiliseringsbuen ved å løsne 2 skruer. Kjettingkroken tas av sitt feste og settes rundt kjettingen, slik at man får en snare. At buntedonningen går på hjul, er en meget stor fordel når man skal bruke den som lunnedrag, og man får en utmerket flyt i terrenget. Da virket kan heises opp, passerer også stokkendene uten vanskelighet stubber, sten og andre hindringer. Der som det buttes mot slike hindringer, pendler stokkene bakover og løftes dermed automatisk. Man kan selvtvålgelig også heise stokkene lenger opp enn normalt hvis det er nødvendig for å komme frem.

Buntedonningens kjøreegenskaper

Skogforsøksvesenets buntedonning har meget gode terrenggående egenskaper. Grunnen er at bunten henger i ett punkt på bøyens topp, slik at man får en kraleddvirkning. Bøylen beveges seg elastisk rundt bunten, og det kan derfor kjøres i bratte sideskrå-

ninger uten fare for veltning. Det er dessuten en såvidt stor elastisitet i selve konstruksjonen at donningen til en viss grad følger seg smidig etter terrenget. — Kjørrereman i bratt utforbakke, kan det være gunstig å senke bunten noe ned, slik at den halvsleper.

